

Verslag papendaldagen 20 en 21 juni 2022

MEDEDELING | 9 SEPTEMBER 2022

Papendaldagen ook na corona succesvol

Eindelijk mocht het weer. In verband met het coronavirus kwamen de 2020 en de 2021 editie van de KVLO Gelre-Papendaldagen te vervallen. Maar nu in 2022 op 20 en 21 juni, balancerend tussen einde lente en de eerste zomerdag, was het dan ein-de-lijk zover.

Opwinding

Hoewel twee voorgaande edities geen doorgang konden vinden, zou een buitenstaander kunnen denken dat er niets veranderd is. In de ontvangstruimte, het zogenoemde Centre Court van Hotel Papendal lopen bestuursleden en leden van de activiteitencommissie enthousiast rond. Een sfeer van opwinding is voor iedereen voelbaar. Stilte voor een welkome storm. Vanaf half 9 worden de gymleraren verwacht en verwelkomd met koffie en thee, zo verklapt het programmaboekje. Om half 9 is het nog erg rustig, hier en daar betreden enkele gymleraren het Centre Court. Behalve de Papendaldagen zelf is ook de in coronatijd zo immer gevreesde handdruk terug, afgewisseld met vuist boksen en omhelzingen. Om kwart voor negen is er een goede hoeveelheid docenten aanwezig in de ontvangstruimte. Iedereen lijkt wel iemand te hebben gevonden en de vertrouwde, warme sfeer die bij de Papendaldagen hoort heeft ook zijn weg gevonden tot de tweedaagse.

Challenges

Rond een uur of negen is het gehele Centre Court gezellig vol, hoe anders was dit de afgelopen twee jaar vol anderhalve meterregels. Op de vraag of docenten in het lichamelijk onderwijs hebben geleden onder het coronavirus en de bijbehorende maatregelen antwoordt voorzitter Rick van Weert dat vooral controleerbaarheid een heikel punt geweest is in de dagen dat het coronavirus heerste. "Ook met het uitvoeren van een aangepast programma is niet alles controleerbaar, op een gegeven moment hebben we challenges bedacht die we dan uitgelegd hebben in vooraf opgenomen video's."

In contact staan met jezelf

Om kwart over negen verplaatst het gezelschap van gymleraren zich van het Centre Court naar de grote zaal. Nadat iedereen door Rick van Weert namens de activiteitencommissie van harte is welkom geheten is tijd voor de inleiding van de Papendaldagen en laat Rick het woord aan Simone Mark. Simone is pedagoog en onderwijskundige, ze geeft lezingen en masterclasses over de kwaliteit van het contact tussen opvoeders en kinderen. In de lezing van Simone komt duidelijk naar voren hoe belangrijk het is om als volwassene goed in contact te staan met jezelf om zodoende beter in contact te komen met het kind. Na de inleiding zal Simone tevens een workshop verzorgen waarin ze dieper ingaat op het contact als volwassene met jezelf en het contact van volwassene tot kind.

Bewust van eigen gezondheid

In conferentiezaal gaat na de inleiding ook een workshop van start. De leiding is handen van twee energieke heren die ogenschijnlijk over een topconditie beschikken. Hetgeen niet een verrassing mag heten als blijkt dat beide heren zelf actief zijn lichamelijk onderwijs. Dennis van Os is 49 jaar en straalt energie van atletische omvang uit. Hij neemt het theoretische deel van de workshop voor zijn rekening. Dennis vertelt hoe hij als docent lichamelijke opvoeding invloed probeert uit te oefenen op het voedingspatroon en beweeggedrag van zijn leerlingen om zodoende onder hen bewustzijn te creëren over de eigen gezondheid.

Tijdens de coronacrisis is er een programma ontwikkeld waarbij de nadruk ligt op calorie-inname versus calorieverbruik. Ook zijn de leerlingen uitgedaagd om workouts te doen tijdens de lockdowns. In zijn lezing komt al snel naar voren dat onder sommige leerlingen de gedachte heerst dat sommige oefeningen niet goed zullen lukken. Daarover zegt Dennis dat het belangrijk is om de leerlingen een kader te geven en dat het ook prima is als een oefening niet lukt. In het

ontwikkelde programma ligt de nadruk op het eigen lichaamsgewicht. Als leerlingen voor de oefeningen gebruik kunnen maken van het eigen lichaamsgewicht, hebben ze niks anders nodig.

In het tweede deel van de workshop ligt nadruk ook op het gebruikmaken van eigen lichaamsgewicht. De conferentiezaal wordt verlaten. De handen gaan uit de mouwen en in het tweede deel van de workshop is het tijd voor een fysiek element, geleid door docent lichamelijke onderwijs Jermaine Lubbers. Een sport waarin bij uitstek gebruik wordt gemaakt van het eigen lichaamsgewicht is calisthenics. Uit het Grieks vertaald van de strekking: eigen kracht. De groep wordt in tweeën gedeeld. Jermaine legt iedere oefening van tevoren uit, demonstreert vervolgens de oefening om daarna de docenten zelf aan het werk te zetten. Docenten hangen om de beurt, al dan niet ondersteboven, in de klimrekken van het calisthenicspark op Papendal, dat in 2015 werd geopend.

Tchoukball

In sporthal West wordt tegelijkertijd tchoukball gespeeld. Vlaamse vader en zoon Hans en René Minten leggen de aanwezige gymleraren uit hoe men tchoukball zo optimaal mogelijk kan beleven. Bij tchoukball spelen twee teams van vijf spelers met en tegen elkaar. Doel van het spel is om te scoren, dit doet men door de bal op een opzijstaande trampoline te kaatsen. De bal dient hierna op het speelveld te landen. Doel voor tegenpartij is om te voorkomen dat de bal het speelveld zal raken nadat de bal tegen de trampoline is geaatst. Door nieuwe regels in te voeren blijft het spel boeiend en leren de docenten ook met een nieuwe blik naar het tchoukball te kijken, zo vertelt de zestigjarige docent lichamelijke opvoeding Berny Goedhart: "Tchoukball is een heel leuk spel, ontstaan in Zwitserland. Bij ons is tchoukball destijds op de academie geïntroduceerd. Wij gebruiken het ook voor keeperstrainingen."

's Avonds is er een volleybaltoernooi voor de gymleraren, sommigen gaan na de dagactiviteiten naar huis, anderen blijven overnachten in Hotel Papendal. In de eetzaal zijn de volgende ochtend ook daadwerkelijk veel gymleraren te vinden. Sommigen glimlachen vriendelijk voor de fotograaf en anderen eten ongehinderd verder. In het Centre Court staan ook al een paar docenten onder wie Henk-Jan en Marian. Marian is drie jaar actief als docent lichamelijke onderwijs, fietst graag in haar vrije tijd en komt dit jaar voor het eerst mee naar de Papendaldagen. "Wat ik vooral fijn vind is dat er zo'n breed pakket is samengesteld."

Game based approach en goochelen met aandacht

Ook op dag twee staat een drieluik aan workshops op het programma voor de docenten. In sporthal West waar op maandag nog tchoukball werd gespeeld staat nu Daan Geelen met zijn workshop Game based approaches. Daan heeft vijftien jaar lang op de ALO en als gymleraar gewerkt, sinds kort is hij gestopt met fulltime werken, maar werkt hij ook nog één dag per week als barista. "Gymles geven is niet kinderen een trucje leren te beheersen, maar gymles draait om zoveel meer. Gymles helpt kinderen om angsten te overwinnen, struikelblokken te overwinnen. Steun aan kinderen te bieden als ze tegen iets aanlopen." In zijn workshop biedt Daan de gymleraren aan de hand van basketbal en korfbal nieuwe inzichten waarmee de leraren direct voor zichzelf aan de slag kunnen in hun eigen manier van lesgeven.

Binnen in Hotel Papendal geeft Nederlands en dramadocent Bas Jacobs uit Almere de workshop Goochelen met aandacht. Volgens Bas zijn docenten in zekere zin goed vergelijkbaar met goochelaars. Door contact te maken, aandacht ergens op te richten en aandacht te verplaatsen vindt er een zekere 'magie' plaats. Leerlingen, zo zegt Bas, zijn vaak echter beter in het goochelen dan leerkrachten. Leerlingen zouden de focus gemakkelijk kunnen weggoochelen van de van de plaats waar het conflict ligt. Aan de hand van voorbeelden uit de praktijk vertelt Bas op welke manier hij de aandacht van zijn leerlingen probeert vast te houden en legt hij uit hoe om te gaan met waar je als docent wel en geen focus op legt in contact met leerlingen en zodoende zelfs conflicten kunt de[1]escaleren. Theorie wisselt hij af met goocheltrucs en korte onderbrekingen waarbij de leerkrachten apart van elkaar in groepjes van twee of drie oefeningen en conflicten uit de theorie in praktijk naspelen.

Mountainbike

In de buitenlucht vindt tegelijkertijd ook een workshop plaats. Niemand minder dan Karst Zijlstra en Jeanette geven de leraren en een workshop mountainbike rijden. Aanwezige docenten worden van tevoren voorzien van valhelm en fiets. De fiets wordt door Karst en Jeanette uitgelegd. In het verleden schreef Karst voor het maandblad Fiets. Hij gaat het hele land af met clinics in het mountainbiken. Rode draad in de clinics is altijd verbetering van de techniek. Hoe rem je op een mountainbike zo min mogelijk en met welke techniek kom ik over alle obstakels heen.

Eenmaal op pad betreden Karst, Jeanette en de leraren eerst een bospaadje. Gouden regel is om wanneer iemand verdwaald raakt om altijd terug te keren naar het punt waar je als laatst de groep hebt gezien. Zodoende ben je het gemakkelijkst terug te vinden voor begeleiders. Eenmaal van het bospad af is al gauw te zien dat er op techniek getraind gaat worden. De obstakels liggen al klaar, Karst en Jeanette laten op indrukwekkende wijze zien dat obstakels ook maar relatief zijn. Naarmate de workshop vordert, worden de capriolen die Karst en Jeanette laten zien op hun mountainbikes gaandeweg steeds indrukwekkender. Door iedere keer in de obstakels iets aan te passen laten de instructeurs zien hoe zij, en de docenten, met de juiste techniek de mountainbike meester zijn.

Terugblik op eerste Papendaldagen na corona

Nadat de workshops voorbij zijn is er ook altijd het certificaat voor de docenten. Hans Valk is 53 jaar oud. De inwoner van Huissen geeft les in Doorwerth en zit al 31 jaar in het vak: "Mijn doel is dat kinderen plezier hebben met elkaar. Je kunt didactiek en methodiek wel tegenover elkaar zetten, maar als kinderen geen plezier erin hebben bereik je nooit wat en ga je aan je doel voorbij." Over de vraag welke workshop Hans het leukst vond hoeft hij niet heel lang na te denken: "Hoe we gisteren tchoukball hebben gespeeld was het totaal anders dan hoe ik het al dertig jaar aanbied. Dat was echt heel grappig." Tegenover Hans zit zijn bijna dertig jaar jongere collega Emiel.

Emiel is 24 jaar oud en gaat in de zomer naar Kroatië om te kamperen. Hij doet niets liever: "Ik ga elk jaar kamperen, ik ben liever in de buitenlucht in een rustig, relaxt tentje. Op de ALO hadden we een back-to-basic-kamp in Zweden, daar waren vier kampen. Alle elektronica moesten we inleveren en we hebben een gat gegraven om onze behoeften in te doen."

De ALO ligt voor Emiel inmiddels alweer twee jaar achter de rug. Ontwikkeling vindt Emiel het leukst aan het lichamelijk onderwijs: "Je doet het voor de ontwikkeling en om mensen te zien groeien. Het is mooi om het plezier te zien iemand die iets geleerd heeft. Elke leerling heeft een eigen manier en meerdere wegen leiden naar Rome, al helemaal bij gym."

Twee workshops sprongen er voor Emiel met name uit: "Tchoukball heeft tot nieuwe inzichten geleid en goochelen met aandacht vond ik ook heel leuk. Bas had veel handige trucjes, vooral om contact te houden met leerlingen en om hun aandacht te trekken."

Hoewel de Papendaldagen vanwege corona tweemaal niet konden doorgaan, is de leerzaamheid en gezelligheid als vanouds. Alsof de Papendaldagen nooit zijn weggeweest.